

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/45/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6718010660
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bc. Viktor Marko, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6718010660.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Bc. Viktora Marka, PhD. a sudcov JUDr. Martina Luptáka, A., B. a C. A. D., A., v trestnej veci obžalovaného E. E., pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona a iné, prejednal na verejnom zasadnutí konanom dňa 03. septembra 2024 v Banskej Bystrici odvolanie obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3T/133/2018 zo dňa 04. marca 2024, a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), ods. 3 Trestného poriadku zrušuje rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3T/133/2018 zo dňa 04. 03. 2024 v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám takto rozhodol:

obžalovaný E. E., nar. XX. XX. XXXX vo Zvolene, trvale bytom F., G. H. XXXX/XX,

sa uznáva za vinného, preto že

dňa 30. 12. 2017 v čase od 00.00 h – 00.15 h, verejne, pred viacerými osobami, na mieste verejnosti prístupnom, vo Zvolene, pred budovou na Námestí SNP 53/37, vedľa reštaurácie H., fyzicky napadol poškodeného C. D., nar. XX. XX. XXXX, naposledy bytom I. D. – J. K. XX, tým spôsobom, že po predchádzajúcej vzájomnej slovnej hádke a vzájomnom napádaní sa, počas bitky obaja spadli na chodník, tam obvinený opakovane udrel niekoľkokrát poškodeného C. D. rukou zovretou v päšť do oblasti tváre, pričom poškodený C. D. sa ležiac na zemi snažil jeho úder vykrývať a následne, keď sa C. D. snažil postaviť, tak ho obvinený rukami strčil do vrchnej časti tela následkom čoho poškodený C. D. spadol dozadu na zem a narazil hlavou do steny budovy súp. číslo XX/XX, zosunul sa a dopadol na chodník, čím poškodený C. D., nar. XX. XX. XXXX, v zmysle znaleckého posudku č. 101/2023 Znaleckej lekárskej organizácie, s.r.o. Zvolen, utrpel následkom úmyselného konania obvineného vysoko intenzívnymi údermi päšťou do tváre a strčením, v dôsledku čoho poškodený narazil na stenu budovy a spadol plnou váhou na tvrdú plochu, nasledovné zranenia: pokračujúce úrazové krvácanie pod tvrdú mozgovú plenu nad celou ľavou mozgovou pologuľou (subdurálne vnútrolebečné krvácanie) zasahujúce do priestoru medzipologuľového predelu, úrazové krvácanie pod pavúčnicovú mozgovú plenu v oblasti bázy čelovo-spánkových mozgových lalokov obojstranne (subarachnoidálne vnútrolebečné krvácanie), ložiskové pomliaždenie mozgu na spodine spánkového laloku vľavo s patologickým stlačením predného komorového systému mozgu, úrazové krvácanie do nadsedlových mozgových cisterien s ich stlačením a významným opuchom mozgu až s herniáciou mozgového tkaniva, otras mozgu III. stupňa, zlomeninu tvárových kostí v oblasti vonkajšej aj vnútornej steny ľavej očné (hydraulická zlomenina ľavej očné) pokračujúcou do prednej jamy mozgovej sphenofrontálne s masívnym krvným výronom a zlomeninami čuchových dutín vľavo, prasklinami klinovej dutiny vľavo s inklúziami krvi a vzduchu do dutín aj do vnútrolebkovej dutiny (pneumocephalus) a zlomeninu záhlavovej kosti lebky až k veľkému hlavovému otvoru,

teda

- inému úmyselne ublížil na zdraví a spôsobil tým ťažkú ujmu na zdraví,
- dopustil sa fyzicky, verejne a na mieste verejnosti prístupnom výtržnosti tým, že napadol iného,

čím spáchal

- prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona
- prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona.

Za to sa odsudzuje:

Podľa § 156 ods. 3 Trestného zákona, § 38 ods. 2, § 36 písm. j), § 37 písm. h), § 41 ods. 1 Trestného zákona na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienene odkladá.

Podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona súd obžalovanému určuje skúšobnú dobu v trvaní 4 (štyri) roky.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku je obžalovaný povinný nahradiť poškodeným spôsobenú škodu, a to:

- Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s., so sídlom Panónska cesta 2, Bratislava – mestská časť Petržalka 851 04, IČO: 35 937 874, vo výške 17.549,11 Eur,

- C. D. L., nar. XX. XX. XXXX a H. D., nar. XX. XX. XXXX, obaja bytom I. D. – J. K. XX, vo výške 21.432,- Eur spoločne a nerozdielne.

Podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku súd poškodených C. D. L., nar. XX. XX. XXXX a H. D., nar. XX. XX. XXXX, obaja bytom I. D. – J. K. XX, L. zvyškom nároku na náhradu škody odkazuje na civilný proces.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3T/133/2018 zo dňa 04. 03. 2024 bol obžalovaný E. E. uznaný za vinného zo spáchania zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona a prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že dňa 30. 12. 2017 v čase od 00.00 hod. – 00.15 hod., verejne, pred viacerými osobami, na mieste verejnosti prístupnom, vo Zvolene, pred budovou na Námestí SNP 53/37, vedľa reštaurácie H., fyzicky napadol poškodeného C. D., nar. XX. XX. XXXX, naposledy bytom I. D. – J. K. XX, tým spôsobom, že po predchádzajúcej vzájomnej slovnej hádke a vzájomnom napádaní sa, počas bitky obaja spadli na chodník, tam obvinený opakovane udrel niekoľkokrát poškodeného C. D. rukou zovretou v päšť do oblasti tváre, pričom poškodený C. D. sa ležiac na zemi snažil jeho úder vykrývať a následne, keď sa C. D. snažil postaviť, tak ho obvinený rukami strčil do vrchnej časti tela následkom čoho poškodený C. D. spadol dozadu na zem a narazil hlavou do steny budovy súp. číslo XX/XX, zosunul sa a dopadol na chodník, čím poškodený C. D., nar. XX. XX. XXXX, v zmysle znaleckého posudku č. 101/2023 Znaleckej lekárskej organizácie, s.r.o. Zvolen, utrpel následkom úmyselného konania obvineného vysoko intenzívnymi údermi päšťou do tváre a strčením, v dôsledku čoho poškodený narazil na stenu budovy a spadol plnou váhou na tvrdú plochu, nasledovné zranenia: pokračujúce úrazové krvácanie pod tvrdú mozgovú plenu nad celou ľavou mozgovou pologuľou (subdurálne vnútrolebečné krvácanie) zasahujúce do priestoru medzipologulového predelu, úrazové krvácanie pod pavučnicovú mozgovú plenu v oblasti bázy čelovo-spánkových mozgových lalokov obojstranne (subarachnoidálne vnútrolebečné krvácanie), ložiskové pomliaždenie mozgu na spodine spánkového laloku vľavo s patologickým stlačením predného komorového systému mozgu, úrazové krvácanie do nadsedlových mozgových cisterien s ich stlačením a významným opuchom mozgu až s herniáciou mozgového tkaniva, otras mozgu III. stupňa, zlomeninu tvárových kostí v oblasti vonkajšej aj vnútornej steny ľavej očnice (hydraulická zlomenina ľavej očnice) pokračujúcou do prednej jamy mozgovej sphenofrontálne s masívnym krvným výronom a zlomeninami čuchových dutín vľavo, prasklinami

klinovej dutiny vľavo s inklúziami krvi a vzduchu do dutín aj do vnútrolebkovej dutiny (pneumocephalus) a zlomeninu záhľavovej kosti lebky až k veľkému hlavovému otvoru.

Za to bol obžalovaný odsúdený podľa § 155 ods. 1, § 37 písm. h), § 38 ods. 4, § 41 ods. 1 Trestného zákona na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona bol na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku súd uložil obžalovanému povinnosť nahradiť poškodeným Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s., škodu vo výške 17.549,11 Eur, a C. D. L. a H. D. škodu vo výške 21.432 Eur spoločne a nerozdielne.

Podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku súd poškodených C. D. L. a H. D. so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podal priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní odvolanie obžalovaný, ktoré neskôr písomne odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu v podstate tým, že s napadnutým rozsudkom vo vzťahu k výroku o vine, ako aj o treste sa nemôže stotožniť. Vyjadril úprimnú ľútosť nad udalosťami, ktoré rozhodnutiu predchádzali, nad vyhasnutím ľudského života, nad veľkou stratou pre pozostalých. Celá vzniknutá situácia ho veľmi mrzí a plne si uvedomuje vážnosť a dôsledky toho, čo sa udialo dňa 30. 12. 2017. Uvedomuje si, že v deň, kedy došlo medzi ním a poškodeným k potýčke, sa nezachoval správne, pričom keď vzniknutú situáciu hodnotí spätne, dnes by už zareagoval inak. No i napriek tomu si myslí, že jeho konanie nenaplnilo znaky skutkových podstát trestných činov uvedených vo výrokovej časti napadnutého rozsudku, a teda sa nestotožňuje s právnou kvalifikáciou skutku. Je síce pravdou, že medzi ním a poškodeným došlo k fyzickému zápasu, to v žiadnom prípade nepopiera, avšak je jednoznačne presvedčený, že jeho úmysel nesmeroval k spôsobeniu ťažkej ujmy na zdraví, a teda nesúhlasí s tým, že jeho konanie naplnilo znaky skutkovej podstaty v zmysle § 155 ods. 1 Trestného zákona, a teda že mal poškodenému úmyselne spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví. Jeho konanie malo byť kvalifikované v zmysle § 156 Trestného zákona ako úmyselné ublíženie na zdraví, nakoľko jeho aktívne konanie poškodenému nespôsobilo tie najzávažnejšie zranenia dosahujúce intenzitu ťažkej ujmy na zdraví. Ak aj je pravdou, že práve jeho aktívne konanie spôsobilo poškodenému zranenia dosahujúce intenzitu ťažkej ujmy na zdraví, čo však popiera, stalo sa tak z nebanlivosti. Jeho úmysel mohol smerovať výhradne k ublíženiu na zdraví, a ak aj reálne jeho konaním bola spôsobená poškodenému ťažká ujma, došlo k tomu z nebanlivosti. Na základe uvedeného sa preto domnieva, že jeho konanie malo byť právne kvalifikované pri najhoršom v zmysle § 156 ods. 3 písm. c) Trestného zákona. Medzi ním a poškodeným došlo k pasovaniu, avšak šlo o vyrovnaný súboj, kedy sa skôr váľali na zemi a okrem pár úderov, ktoré poškodenému dal hneď na začiatku, poškodenému iné zranenia nespôobil. Tak, ako aj vyplýva zo Znaleckého posudku č. 101/2023 Znaleckej organizácie s. r. o., najvýznamnejšia časť poranení, najmä vnútrolebečné poranenie ide na vrub popísaného pádu poškodeného s narazením záhľavia o pevnú prekážku, teda pád poškodeného. Tento pád však nie je možné pričítať jeho zavineniu, nakoľko medzi jeho konaním a týmto pádom nie je relevantne preukázaná príčinná súvislosť. Vnútrolebečné poranenie, ktoré spôsobilo poškodenému vážnu poruchu zdravia, vzniklo mechanizmom nárazu záhľavia o pevnú prekážku, ktoré dosahuje intenzitu ťažkej ujmy na zdraví, ktoré však on nespôobil, pričom to jednoznačne ani nevyplýva z vykonaných dôkazov. V odôvodnení napadnutého rozsudku súd absolútne nesprávne a zavádzajúco konštatuje, že v kontexte s výpovedami svedkov a znaleckým posudkom sa malo jednať o strčenie, sotenie alebo spoločný pád. S takýmto konštatovaním súdu sa nemôže vôbec stotožniť, nakoľko znalec jednoznačne skonštatoval, že čo presne bolo príčinou pádu poškodeného smerom vzad nemožno zo zranení jednoznačne určiť. Mohlo síce ísť o sotenie, potknutie, spoločný pád pri zápase, alebo strata rovnováhy nastala z inej príčiny. Čo sa týka svedeckých výpovedí, kontext ktorých má podľa súdu jednoznačne vyvodzovať, že on sa o tento pád pričínal, z tých to podľa jeho názoru vôbec nevyplýva, pričom poukázal na výpovede svedkov D., M., J., A.. Jediný svedok, ktorý tvrdil, že mal poškodeného podraziť nohou, je C. I.. Oproti jeho svedeckej výpovedi však stoja iné, ktoré to vyvracajú. V ďalšej časti odvolania poukázal na zásadu voľného hodnotenia dôkazov upravenú v § 2 ods. 12 Trestného poriadku, a teda v trestnom konaní sa musí prihliadať na všetky vykonané dôkazy a neprikladať jednej svedeckej výpovedi väčší význam ako ostatným výpovediam, t. j. keď na jednej strane stojí skupina dôkazov, ktorej odporuje rovnako početná skupina dôkazov, ktorá vyvracia uskutočnenie skutkového deja preukázaného, resp. podporeného inými

dôkazmi. No a v takomto prípade je nutné sa prikloniť k verzii, ktorá je pre obžalovaného priaznivejšia. Rovnako tak poukázal na rozdiely v skutkových podstatách trestných činov podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona a § 156 ods. 3 písm. c) Trestného zákona, a na základe uvedeného a v zmysle zásady in dubio pro reo nie je možné pripísať jeho osobe vzniknutú ťažkú ujmu na zdraví, nakoľko sa jednoznačne nepričinil o nešťastný pád poškodeného. Poprel, že by chcel poškodenému spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví, pričom nevedel, že jeho konaním by takáto ujma mohla vzniknúť, a ani s touto skutočnosťou nebol v žiadnom prípade uzrovaný. Ďalej uviedol, že sa nestotožňuje ani s tým, že naplnil znaky skutkovej podstaty trestného činu výtržníctva. Skutková podstata tohto trestného činu spočíva v dopustení sa slovne alebo fyzicky, verejne alebo na mieste verejnosti prístupnom hrubej neslušnosti alebo výtržnosti tým, že mal napadnúť iného. Z vykonaných dôkazov vôbec nevyplýva, že mal poškodeného napadnúť, práve naopak, zo svedeckých výpovedí jasne vyplynulo, že iniciátorom celej potýčky mal byť práve poškodený. Bol to poškodený, ktorý prišiel a začal do nich vyrývať, hýbať ich pohármi, z ktorých sa následne napil. Poškodený bol (ako vyplýva z viacerých svedeckých výpovedí) pod vplyvom alkoholu, pričom to bol práve on, ktorý ho opakovane vyzýval, aby išiel s ním von na tzv. „férovku“, z čoho plynie, že sa chcel pobiť. Ako vyplýva zo svedeckej výpovede C. I., v bare mal poškodený konflikt s nejakou ženou, pričom on sám počul, že mal od nej dostať facku. Teda poškodený bol tým, ktorý inicioval konflikt, ktorý sa medzi nimi odohral. Nie je teda možné hovoriť o tom, že on niekoho napadol, a teda nenaplnil znaky skutkovej podstaty daného trestného činu. Práve naopak, na výzvu poškodeného reagoval tak, že s ním šiel dobrovoľne von, aby sa konflikt nejako urovnal, a aby nedošlo k nejakej roztržke vo vnútri v bare, a teda sa chcel vyhnúť verejnosti, resp. tomu, aby sa konflikt riešil pred inými osobami, aby nenarušil zábavu vo vnútri v bare. Bol to práve poškodený, ktorý ho po tom, čo odišiel von z baru, začal strkať a niekoľkokrát ho udrel do oblasti hlavy. Nakoľko on konflikt nevyvolal, pričom sa ho snažil spočiatku riešiť zmierlivo, nie je možné jeho konanie subsumovať pod skutkovú podstatu trestného činu výtržníctva. Nenaplnil ani len jeho objektívnu stránku, keďže poškodeného nenapadol a fyzický konflikt inicioval naopak poškodený, nakoľko ho začal sácať a udierať, a teda bol to on, ktorý ho napadol. Nehovoriac o subjektívnej stránke daného trestného činu, ktorý si vyžaduje taktiež úmyselné zavinenie. On sa jednoznačne nechcel dopustiť ani výtržnosti, ani nijakej hrubej neslušnosti. Dnes už vie, že situáciu mal riešiť inak, no nesúhlasí s tým, že v podstate jeho obrana voči útoku mala napĺňať znaky trestného činu výtržníctva. V závere podaného odvolania vo vzťahu k uloženému trestu uviedol, že trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov nepodmienečne sa mu javí ako neprimerane prísny. Aplikácia priťažujúcej okolnosti v zmysle § 37 písm. h) Trestného zákona, teda spáchanie viacerých trestných činov, v jeho prípade nie je možná, nakoľko nesúhlasí s tým, že jeho konanie je možné kvalifikovať aj ako trestný čin výtržníctva. Taktiež nerozumie tomu, prečo nedošlo v jeho prípade k aplikácii poľahčujúcej okolnosti v zmysle § 36 písm. j), a teda, že pred spáchaním trestného činu viedol riadny život. Je síce pravdou, že v minulosti bol súdne trestaný, avšak v tomto prípade sa na neho hľadí, ako by odsúdený nebol, a teda je jednoznačne presvedčený, že v jeho prípade malo dôjsť pri ukladaní trestu k aplikácii poľahčujúcej okolnosti vedenia riadneho života pred spáchaním skutku, pričom poukázal na viaceré rozhodnutia súdnych autorít v Slovenskej republike, podľa ktorých priznanie tejto poľahčujúcej okolnosti malo byť aplikované aj v jeho prípade. Zopakoval, že mu je nesmieme ľúto, čo sa dňa 30. 12. 2017 udialo. Pre neho je dostatočným trestom už to, že táto smutná udalosť ho bude prenasledovať do konca života. Nemôže sa s tým zmieriť, avšak stále trvá na tom, že tie najťažšie zranenia poškodenému nevznikli jeho pričinením. Trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov nepodmienečne vzhľadom na všetky okolnosti tohto prípadu sa javí byť neprimerane prísny, ba až vymykajúci sa ustálenej judikatúre. Úprimne ho mrzí všetko, čo sa v daný deň udialo, avšak s tak vysokým trestom sa jednoznačne nemôže stotožniť, nakoľko sa mu nezdá byť adekvátny a primeraný, a to i s poukazom na podľa jeho názoru nesprávnu právnu kvalifikáciu skutku kladeného mu za vinu. Sám sa stará a vychováva s pomocou rodičov svoju dcéru I., ktorá navštevuje prvý ročník ZŠ. Jej matka B. D. o ňu vôbec nejaví žiadny záujem, žije so svojim priateľom vo Zvolene, avšak s dcérou sa nevidela už vyše roka. Spolu s rodičmi sa o dcéru riadne stará, pravidelne ju vozí do školy, na krúžky, na lekárske prehliadky a všetky výdavky s tým spojené znáša sám. Nevie si predstaviť, že by musel nastúpiť do výkonu trestu, jeho rodičia sú už staršieho veku a ťažko by zvládli starostlivosť o jeho dcéru. Taktiež si nevie predstaviť, že by okrem matky prišla v tomto veku aj otcu, čo by určite malo nenapraviteľné následky pre jej duševné zdravie. Pracuje na Povodí Hrona, Banská Bystrica, pobočka Zvolen, jeho mesačný príjem sa pohybuje od 900,- – 1.000,- Eur, a absencia tohto príjmu by tiež značným spôsobom skomplikovala starostlivosť o maloletú dcéru. Na základe uvedených skutočností preto navrhol, aby krajský súd podľa § 321 ods. 1 písm. c), d), e) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vec vrátil prvostupňovému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, alternatívne aby podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám vo veci rozhodol, za správneho aplikovania ustanovení Trestného

zákona a v časti týkajúcej sa prečinu výtržníctva ho spod obžaloby oslobodil v zmysle § 285 písm. b), c) Trestného poriadku.

Zástupca krajského prokurátora na verejnom zasadnutí uviedol, že považuje napadnutý rozsudok za zákonný vo všetkých jeho výrokoch a preto navrhol podané odvolanie ako nedôvodné zamietnuť.

Splnomocnenec poškodených na verejnom zasadnutí požiadal, aby krajský súd rozhodol o celom uplatnenom nároku na náhradu škody poškodených.

Obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí v plnom rozsahu zotrval na podanom odvolaní a jeho odôvodnení a nad rámec alternatívne navrhol, ak bude mať krajský súd za preukázanú vinu obžalovaného, aby pri ukladaní trestu prihliadol na § 39 ods. 1 Trestného zákona, pričom podľa jeho názoru pomery páchatela a okolností prípadu odôvodňujú použitie ustanovení o mimoriadnom znížení trestu. Preto navrhol, aby pri ukladaní trestu bol trest obžalovanému primerane znížený a jeho výkon podmienene odložený, prípadne aj za uloženia dohľadu probačného a mediačného úradníka, spolu s uložením primeraných obmedzení a povinností v zmysle § 51 ods. 3 Trestného zákona. Na margo výroku o náhrade škody uviedol, že pre poškodených uložením nepodmieneného trestu by bola akákoľvek náhrada škody znemožnená.

Obžalovaný na verejnom zasadnutí opätovne vyjadril úprimnú ľútosť nad tým, čo sa stalo, uvedomuje si vážnosť a dôsledky a opätovne sa ospravedlnil poškodeným. Nemal v úmysle spôsobiť poškodenému ťažkú ujmu na zdraví a v ostatnom sa pridržiaval toho, čo uviedol jeho obhajca.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací predtým, ako začal plniť svoju preskúmovaciu povinnosť podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku zistil, že odvolanie obžalovaného bolo podané včas, v lehote ustanovenej § 309 ods. 1 Trestného poriadku, odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, pričom nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku, a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Trestného poriadku.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1. V tejto súvislosti odvolací súd zistil, že odvolanie obžalovaného je dôvodné.

Krajský súd na úvod konštatuje, že prvostupňový súd v rámci hlavného pojednávania vykonal dokazovanie v rozsahu nevyhnutnom pre svoje rozhodnutie, a to tak vo vzťahu k výroku o vine, treste, ako aj výroku o náhrade škody. Taktiež v súlade s § 168 ods. 1 Trestného poriadku svoje rozhodnutie aj náležite odôvodnil. Na základe vykonaného dokazovania však dospel k nesprávnym právnym záverom.

V slovenskom trestnom práve sa uplatňuje princíp zodpovednosti za zavinenie, t.j. princíp subjektívnej zodpovednosti. Znamená to teda, že jednou z podmienok trestnej zodpovednosti páchatela je jeho zavinenie, a to zavinenie úmyselné alebo nedbanlivostné. Zavinením je zároveň vyjadrená aj individuálna trestná zodpovednosť, a teda že každý zodpovedá zásadne iba za to, čo svojím konaním sám zaviniť. Pre trestnú zodpovednosť nestačí spôsobenie následku konaním osoby, pokiaľ toto konanie nebolo zavinené. Povedané inak, každý skutok, ktorý má byť kvalifikovaný ako trestný čin, musí byť spáchaný zavinenie, teda úmyselne alebo z nedbanlivosti, inak nejde o trestný čin. Význam tejto zásady spočíva v tom, že k naplneniu trestnej zodpovednosti za následok nestačí ho len spôsobiť, ale je nutné ho tiež zaviniť. Zásada zodpovednosti za zavinenie spôsobuje, že trestná zodpovednosť je tzv. subjektívnou zodpovednosťou. Opozitom zodpovednosti za zavinenie je objektívna zodpovednosť, ktorá sa v trestnom práve nepripúšťa. Objektívna zodpovednosť je tzv. zodpovednosť za následok (výsledok), teda subjekt je právne zodpovedný za konanie a následok bez ohľadu na to, či ho chcel, vedel o ňom, alebo o ňom vedieť mal a mohol. Fyzická osoba nemôže niesť objektívnu trestnú zodpovednosť, teda byť trestne zodpovedná za konanie, ktoré nebolo zavinené. Negatívne následky na chránených záujmoch sa dejú (napr. smrť človeka), ale nie každý negatívny následok musí byť aj zavinený (inou osobou), pričom môže ísť o pôsobenie prirodzeného stavu alebo vyššej moci (vis maior). Zavinenie predstavuje vnútorný

vzťah subjektu trestného činu – páchatel'a k svojmu konaniu. Zavinenie je súčasťou subjektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu, je jej obligatórnym znakom. Druhmi zavinenia sú úmyselné zavinenie a nedbanlivostné zavinenie. Okruh skutočností, ktoré musia byť zložkami zavinenia zahrnuté, vyplýva z vymedzenia pojmu zavinenia. Zavinenie – úmysel alebo nedbanlivosť – sa vzťahuje k porušeniu alebo ohrozeniu záujmu chráneného Trestným zákonom, a to spôsobom uvedeným v Trestnom zákone. Vzťahuje sa na priebeh páchatel'ovho činu, ktorý sa prejavil v objektívnej realite a zodpovedá znakom skutkovej podstaty trestného činu. Zavinenie sa teda vzťahuje k podstatným skutočnostiam, ktoré tvoria spáchaný skutok. Zavinenie sa musí vzťahovať v podstate na všetky skutočnosti, ktoré sú znakom skutkovej podstaty trestného činu, samozrejme s výnimkou samotných znakov subjektívnej stránky (úmysel, nedbanlivosť, pohnútky atď.).

Z vykonaného dokazovania okresným súdom vyplynulo, že medzi obžalovaným a poškodeným došlo dňa 30. 12. 2017 k vzájomnému fyzickému konfliktu, ktorý inicioval poškodený. V rámci tohto konfliktu poškodený utrpel zranenia popísané v skutkovej vete napadnutého rozsudku, ktoré boli objektivizované znaleckým posudkom č. 101/2023 Znaleckej lekárskej organizácie, s.r.o. K smrti poškodeného došlo napokon náhle dňa 04. 04. 2018. V tejto súvislosti krajský súd konštatuje, že z neznámeho dôvodu nedošlo k pitve poškodeného C. D., teda nebola zistená bezprostredná príčina smrti, čo malo pre celé trestné konanie podstatný význam. Ako uviedol samotný znalec, možno predpokladať, že jeho smrť priamo súvisela s ťažkým poranením mozgu a následnou chronickou infekciou a postupným vyčerpaním metabolických rezerv organizmu, čo viedlo k zástave srdca a dýchania. Tento predpoklad však mohla potvrdiť, či vylúčiť jedine pitva, ktorá však nariadená nebola. Na závery znaleckého skúmania a hlavne na príčinu smrti poškodeného mala nenariadená pitva zásadný vplyv.

Ďalej je potrebné konštatovať, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že svedok C. I. okrem iného vypovedal, že poškodený bol podrazený obžalovaným, podrazil ho nohou a poškodený spadol strašne silno. Taktiež svedok C. D. uvádzal, že obžalovaný poškodeného buď podkopol alebo udel tak, že poškodený spadol na zem. Ostatní vo veci vypočutí svedkovia (B. D., N. E. M., J. J., B. A.) v podstate vypovedali v tom smere, že k pádu poškodeného hlavou na zem došlo počas toho, ako sa dvíhal zo zeme, kedy sa mal zatakať a padnúť, pričom žiadne aktívne konanie zo strany obžalovaného v čase jeho pádu neregistrovali. Z vykonaného dokazovania taktiež bez pochyb vyplynulo, že tak obžalovaný, ako aj poškodený boli v čase konfliktu v značnom stave opitosti, kedy mali podstatne ovplyvnené aj koordinačné schopnosti, preto je iluzórne domnievať sa, že by obžalovaný aj poškodený v takom stave boli schopní silných a aktívnych fyzických úderov, prípadne kopov. Z dokazovania je tiež zrejmé, že obžalovaný a poškodený sa počas konfliktu skôr naťahovali a vŕľali po zemi, ako aktívne fyzicky napádali v stoji. Následným pádom poškodeného na zem, pri ktorom si udel hlavu, bol celý ich konflikt ukončený.

Krajský súd ďalej konštatuje, že pôvodne bolo obžalovanému vznesené obvinenie pre skutok, ktorý bol právne kvalifikovaný ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona a prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Neskôr bol skutok v podanej obžalobe právne kvalifikovaný ako zločin zabitia podľa § 147 ods. 1 Trestného zákona a prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Po vykonanom dokazovaní okresný súd napokon skutok právne kvalifikoval ako zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona a prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona.

V procese dokazovania pri trestnom čine ublíženia na zdraví podľa § 155 Trestného zákona a trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 156 Trestného zákona je veľmi dôležité dokazovanie úmyslu páchatel'a, aký následok svojim konaním chcel spôsobiť, resp. s akým následkom bol uzročený. Pri dokazovaní skutočného úmyslu je potrebné vychádzať z vonkajších prejavov trestného činu, teda zo samotného spôsobu konania a ďalších okolností prípadu, najmä z okolností, za ktorých k útoku páchatel'a došlo, akým motívom bol vedený, čo útoku predchádzalo, ako bol útok vykonaný a či páchatel' zámerne útočil proti takej časti tela, kde sú orgány dôležité pre život, ktoré sú ľahko zasiahnuteľné, aká bola intenzita útoku, prípadne aký nástroj bol pri útoku použitý.

Vo všeobecnosti je potom možné konštatovať, že k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 155 Trestného zákona nestačí, aby páchatel' úmyselne vykonal niečo, čo spôsobilo ťažkú ujmu na zdraví, ale je potrebné, aby jeho úmysel smeroval aj k spôsobeniu ťažkej ujmy na zdraví. Ak zostanú po vyčerpaní všetkých dosiahnuteľných dôkazov pochybnosti o niektorej skutkovej okolnosti dôležitej pre zavinenie, konkrétne pre úmysel privodiť následok uvedený v § 155 Trestného zákona,

je potrebné rozhodnúť v prospech obvineného. Rovnako tak ak znalec z odboru zdravotníctva pripustí možnosť viacerých alternatív týkajúcich sa príčin, resp. mechanizmu vzniku zranení poškodeného, musí súd vychádzať z tej verzie, ktorá je pre obvineného priaznivejšia.

Zo všetkých vyššie uvedených skutočností je potom zrejmé, že konanie obžalovaného a skutok uvedený v napadnutom rozsudku bolo potrebné právne kvalifikovať ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona, pretože obžalovaný inému úmyselne ublížil na zdraví a spôsobil tým ťažkú ujmu na zdraví, pretože nebol dokázaný úmysel obžalovaného spôsobiť poškodenému ťažkú ujmu na zdraví. Skutok uvedený v napadnutom rozsudku bol správne právne kvalifikovaný aj ako prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, a to bez ohľadu na námietky obžalovaného uvedené v podanom odvolaní, pretože z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že ku konfliktu medzi ním a poškodeným došlo verejne a na mieste verejnosti prístupnom, pričom je irelevantné, kto samotný konflikt inicioval.

Krajský súd preto napravil pochybenie okresného súdu a skutok uvedený v napadnutom rozsudku právne kvalifikoval ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona.

Čo sa týka výroku o treste, krajský súd poznamenáva, že v rámci požiadavky primeranosti trestu zohráva významnú úlohu sudcovská individualizácia trestu. Druh a výmera trestu musia byť súdom v každom konkrétnom prípade stanovené tak, aby zodpovedali všetkým zvláštnostiam daného prípadu. Okrem ďalších skutočností, na ktoré je súd povinný pri ukladaní trestu prihliadať, patrí aj osoba páchatela, pomery páchatela (majetkové, rodinné, osobné), či možnosť jeho nápravy. Primeranosť a individualizácia trestu tak núti súd prihliadať na všetky okolnosti konkrétneho prípadu, a teda bráni mechanickému postupu pri rozhodovaní o treste. Súd aj pri aplikácii § 39 ods. 1 Trestného zákona musí zohľadniť okolnosti prípadu alebo pomery páchatela. V zmysle § 34 ods. 3 Trestného zákona trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Krajský súd tak pri výmere trestu prihliadol na všetky skutočnosti, na ktoré bol v zmysle § 34 Trestného zákona povinný prihliadať, a dospel k záveru, že trest odňatia slobody vo výmere troch rokov je pre ochranu spoločnosti, nápravu páchatela, ako aj z pohľadu generálnej a individuálnej prevencie postačujúci, pričom dostatočne zabezpečí jeho prevýchovu a zároveň takýto trest postihuje len obžalovaného. Trest odňatia slobody nie je uložený na dolnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby, ktorá je za trestný čin najprísnejšie trestný vo výmere 2 roky až 5 rokov, pričom zároveň v súlade s § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd výkon trestu odňatia slobody podmienčne odložil na skúšobnú dobu vo výmere štyroch rokov. Pri ukladaní trestu krajský súd prihliadol na jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Trestného zákona, t.j. že obžalovaný viedol pred spáchaním trestného činu riadny život, a jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona, t.j. že spáchal viac trestných činov. V tejto súvislosti krajský súd poukazuje na postoj obžalovaného k prejednávanej trestnej veci, jeho úprimné oľutovanie, rodinné pomery, a v neposlednom rade na skutočnosť, že bude musieť nahradiť poškodeným spôsobenú škodu, ktorá by v prípade uloženia nepodmienečného trestu odňatia slobody bola zmarená.

V súlade so závermi vykonaného dokazovania boli aj výroky napadnutého rozsudku o škode, preto tieto krajský súd po zrušení napadnutého rozhodnutia prevzal do svojho výroku bez zmeny.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností preto krajský súd v zmysle § 322 ods. 3 Trestného poriadku po zrušení napadnutého rozsudku sám vo veci rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Rozsudok bol prijatý senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok nie je prípustný.